

Věcná příslušnost

Ochrana dobré pověsti právnické osoby není totožná s věcmi ochrany osobnosti podle občanského zákoníku v nichž je podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) o.s.ř. dána věcná příslušnost krajských soudů jako soudů prvního stupně. Pokud pak ustanovení § 9 odst. 3 písm. m) o.s.ř. svěřuje ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby, ve smyslu § 19b o.z. věcnou příslušnost krajským soudům, jako soudům prvního stupně, činí tak v případech věcí obchodních.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 3638/2009, ze dne 22.10.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce R. N., spol. s r.o., zastoupeného advokátem, proti žalované Č. t., o ochranu dobré pověsti právnické osoby, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 41 Cm 192/2004, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 10. dubna 2007, č.j. 3 Cmo 528/2006-58, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. dubna 2007, č.j. 3 Cmo 528/2006-58, ve výroku, jímž byl změněn výrok II. rozsudku soudu prvního stupně a žaloba na zaplacení částky 200.000,- Kč zamítnuta, dále ve výroku, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen ve výroku III., pokud jím byla žaloba zamítnuta co do požadavku na zaplacení částky 800.000,- Kč a ve výroku o náhradě nákladů řízení, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. června 2006, č.j. 41 Cm 192/2004-29, ve výrocích II., IV. a III., pokud jím byla zamítnuta žaloba co do částky 800.000,- Kč, se zrušují, a věc se v tomto rozsahu postupuje k dalšímu řízení Obvodnímu soudu pro Prahu 4 jako soudu věcně příslušnému.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. června 2006, č.j. 41 Cm 192/2004-29, ve výroku I. žalované uložil uveřejnit do jednoho měsíce na počátku svého pravidelného pořadu „Č. o.“ omluvu ve znění: „V reportáži odvysílané v tomto našem pořadu dne 2. prosince 2002 byla nedůvodně zpochybněna zprostředkovatelská smlouva a postup realitní kanceláře . N. spol. s r.o., při realizaci prodeje nemovitosti pana P. P. v B., okres Z. Za tuto nepravdivou informaci se Č. t. omlouvá, neboť dle vykonatelného rozsudku Okresního soudu v Kolíně je tato smlouva platná a panu P. P. bylo uloženo zaplatit realitní kanceláři N. smluvní pokutu dle této smlouvy“, a to v písemné formě reprodukováné hlasem komentátora v premiérovém vysílání, i ve všech opakováních vysílání tohoto pořadu. Výrokem II. žalované uložil zaplatit žalobci částku 200.000,-Kč, výrokem III. žalobu zamítl co do dále požadované částky 800.000,- Kč a výrokem IV. rozhodl o náhradě nákladů řízení.

O odvolání každého z účastníků proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně rozhodl Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 10. dubna 2007, č.j. 3 Cmo 528/2006-58, kterým tento rozsudek ve výrocích I. a II. změnil tak, že žalovaná je povinna uveřejnit do jednoho měsíce na počátku svého pravidelného pořadu „Č. o.“ omluvu ve znění: „V reportáži odvysílané v tomto našem pořadu dne 2. prosince 2002 byla nedůvodně zpochybněna správnost postupu realitní kanceláře R. N. spol. s r.o., při realizaci prodeje nemovitostí jejího klienta. Za toto jednání se Č. t. uvedené společnosti omlouvá“, a to v písemné formě reprodukováné hlasem komentátora v premiérovém vysílání, i ve všech opakováních vysílání tohoto pořadu; ve zbývající části požadované omluvy a ohledně povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 200.000,- Kč odvolací soud žalobu zamítl. Ve výroku III., kterým byla žaloba zamítnuta co do částky 800.000,- Kč, byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen. Současně bylo rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení. Odvolací soud – shodně jako

soud prvního stupně – věc posuzoval podle ustanovení § 19 odst. 3 občanského zákoníku (dále jen o.z.) jako žalobu na ochranu dobré pověsti právnické osoby. Shodně se soudem prvního stupně odvolací soud dospěl k závěru, že je namístě požadavek žalobce na uveřejnění příslušné omluvy. V otázce zadostiučinění v penězích však dovodil, že z hlediska intenzity a rozsahu zásahu do dobré pověsti žalobce se jeví jako postačující (pouze) zadostiučinění ve formě veřejné omluvy žalobci, neboť v tomto konkrétním případě zde nejsou takové okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že omluva nebude dostatečným zadostiučiněním za jednání žalované.

Rozsudek odvolacího soudu byl doručen žalobci dne 24. května 2007 a právní moci nabyl dne 25. května téhož roku.

Proti uvedenému rozsudku žalovaný, za nějž jednala osoba ve smyslu § 21 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) mající právnické vzdělání, podal dne 29. května 2007 včasné dovolání, směřující především proti výroku, jímž v rámci změny rozhodnutí soudu prvního stupně byla žaloba zamítnuta co do částky 200.000,- Kč. Dále s přihlédnutím k ustanovení § 41 odst. 2 o.s.ř. je třeba mít za to, že dovoláním byl napaden též výrok, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen ve výroku III., pokud jím byla žaloba zamítnuta co do požadavku na zaplacení částky 800.000,- Kč. Jako dovolací důvod dovolatel připomíná ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř., když podle jeho názoru napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Dovolatel proto navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolací soud přihlédl k čl. II bodu 12. zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a konstatuje, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou, za níž jednala osoba ve smyslu § 21 odst. 1 písm. b) o.s.ř. (nyní je zastoupen advokátem), stalo se tak ve lhůtě vymezené ustanovením § 240 odst. 1 o.s.ř., přičemž je charakterizováno obsahovými i formálními znaky požadovanými ustanovením § 241a odst. 1 o.s.ř.

Přípustnost dovolání v označené věci vychází z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) a c) o.s.ř. (v posléze uvedeném případě s ohledem na to, že je třeba mít za to, že otázku prisouzení relativní náhrady podle ustanovení § 19b odst. 3 o.z. odvolací soud neřešil plně v souladu s hmotným právem, když v zásadě nedocenil celou šíři hledisek rozhodných pro posouzení toho, zda je uplatněný nárok odůvodněný či nikoliv – srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. listopadu 2004, sp.zn. 30 Cdo 842/2004).

Z ustanovení § 242 o.s.ř. vyplývá, že právní úprava institutu dovolání obecně vychází ze zásady vázanosti dovolacího soudu podaným dovoláním. Dovolací soud je přitom vázán nejen rozsahem dovolacího návrhu, ale i uplatněným dovolacím důvodem. Současně je však v případech, je-li dovolání přípustné, povinen přihlédnout i k vadám uvedeným v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a to i tehdy, když nebyly uplatněny v dovolání. Jak vyplývá z pozdějších úvah, právě takováto vada ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o.s.ř. (vedle současné existence vad podřaditelných pod ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř.) mimo jiné poznamenala posuzované řízení.

Podle ustanovení § 19b odst. 2 o.z. při neoprávněném použití názvu právnické osoby je možné se domáhat u soudu, aby se neoprávněný uživatel zdržel jeho užívání a odstranil závadný stav; přitom je možné domáhat se též přiměřeného zadostiučinění, které může být požadováno i v penězích. Podle § 19b odst. 3 o.z. platí zásady uvedené v předchozí větě přiměřeně i pro neoprávněný zásah do dobré pověsti právnické osoby.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 o.s.ř. nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

Ustanovení § 9 odst. 3 písm. m) o.s.ř. stanoví, že krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby, ve smyslu § 19b o.z.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. [483/1991](#) Sb., o Č. t., Č. t. poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky ("veřejná služba v oblasti televizního vysílání"). Podle druhého odstavce téhož ustanovení hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména

- a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,
- b) přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,
- c) vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,
- d) rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,
- e) výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.

Podle ustanovení § 103 o.s.ř. kdykoliv za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci (podmínky řízení). Mezi tyto podmínky patří i věcná příslušnost soudu, kterou podle ustanovení § 104a odst. 1 o.s.ř. zkoumá soud rovněž kdykoliv za řízení. V dané věci se žalobce domáhá ochrany své dobré pověsti, což výslovně připouští ustanovení § 19b odst. 3 o. z. Především je třeba připomenout, že ochrana dobré pověsti právnické osoby není totožná s věcmi ochrany osobnosti podle občanského zákoníku v nichž je podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) o.s.ř. dána věcná příslušnost krajských soudů jako soudů prvního stupně. Pokud pak ustanovení § 9 odst. 3 písm. m) o.s.ř. svěřuje ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby, ve smyslu § 19b o.z. věcnou příslušnost krajským soudům, jako soudům prvního stupně, činí tak v případech věcí obchodních. O tento případ však v souzené věci nejde.

Jak vyplývá z obsahu spisu, žalobce předmětem tohoto sporu učinil jednání žalované Č. t. jako „veřejnoprávního média“ ve smyslu zákona o Č. t. při poskytování služby veřejnosti tvorbou a šířením televizního programu (není zřejmé, že by v tomto případě žalovaná vykonávala činnost podle § 11 odst. 1 zákona o Č. t.). Vztah mezi žalobcem a žalovanou v tomto případě nelze podřadit pod klasifikaci obchodních vztahů vyplývajících z ustanovení § 261 a § 262 obchodního zákoníku. V označené věci proto není dána věcná příslušnost krajských soudů pro řízení v prvním stupni ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 písm. m) o.s.ř.; je proto nezbytné s ohledem k ustanovení § 9 odst. 1 téhož zákona vycházet z věcné příslušnosti okresního (obvodního) soudu jako soudu prvního stupně.

Odvolací soud (ani soud prvního stupně) uvedené okolnosti zcela zřejmě nevzal v úvahu, což má za následek, že řízení bylo takto zatíženo vadou ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o.s.ř., která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Proto Nejvyšší soud České republiky toto rozhodnutí (včetně předcházejícího rozsudku Městského soudu v Praze) v označených výrocích (včetně příslušných výroků o náhradě nákladů řízení) zrušil a věc postoupil věcně příslušnému soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 o.s.ř.). K projednání věci nebylo nařízeno jednání (243a odst. 1 o.s.ř.).

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)